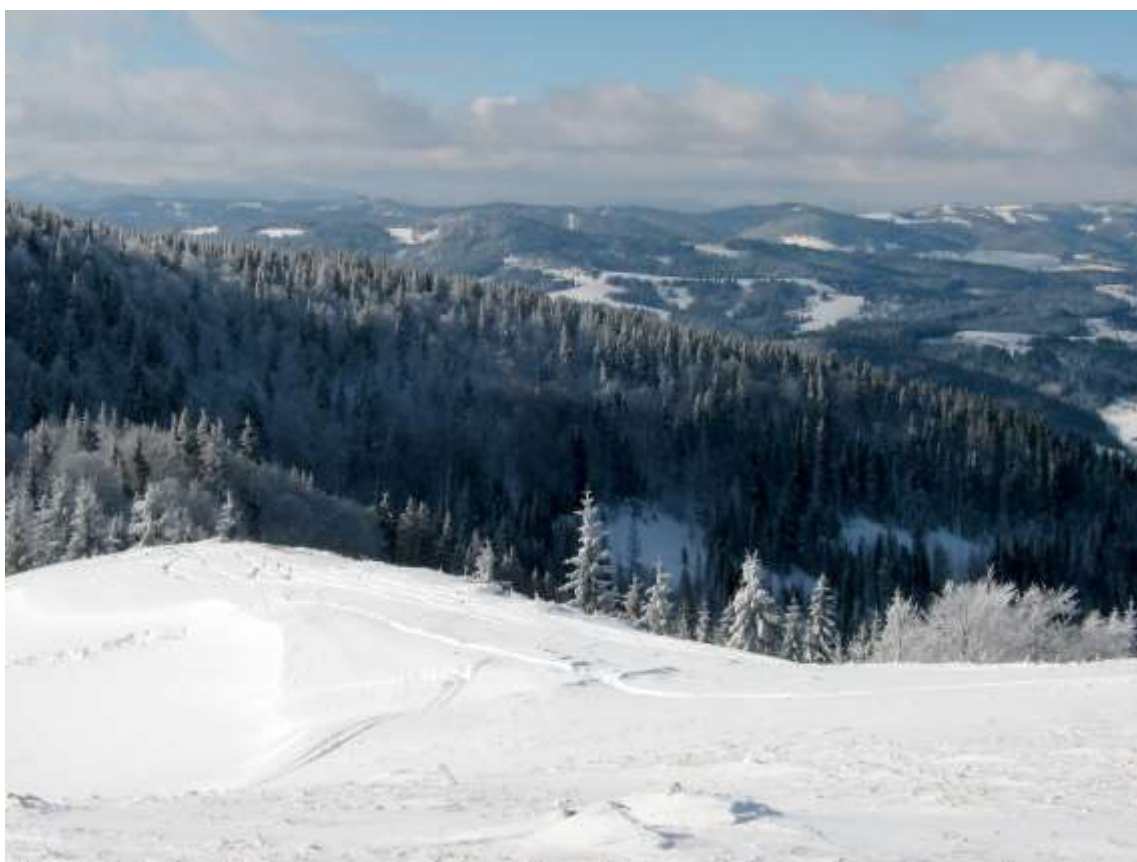

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. Г.С. СКОВОРОДИ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН І ГЕОГРАФІЇ
ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-
МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ТУРИЗМУ"**

ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ

**Матеріали VI Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
Харківського національного педагогічного університету
ім. Г.С. Сковороди
(28 лютого - 1 березня 2023 р., м. Харків)**

**Харків
2023**

<i>В. З. Мисько, Т. В. Недра</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГЕОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВИХОВАНЦЯМИ ТУРИСТСЬКО-КРАСЗНАВЧОГО ТА ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНОГО ВІДДІЛІВ ПЗО.....	84
<i>V. Vlasenko</i> THE ROLE OF FOREIGN LANGUAGES FOR THE CAREER IN TOURISME AND THE STUDENTS EXCHANGE PROGRAMS.....	92
<i>S. Tokar, Y. Yemelyanova</i> THE IMPORTANCE OF FOREIGN LANGUAGE SKILLS IN THE TOURISME SECTOR.....	97
<i>В. Д. Попов</i> ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ.....	103
<i>Д. П. Демчук-Маригіна</i> МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСУ LEARNING APPS ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ГЕОГРАФІЇ В ШКОЛІ.....	110
<i>А. Е. Мікаїлов</i> ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ ШЛЯХОМ ЗАСВОЄННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	119
<i>Г-М. С. Колесник</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОГО ГУРТКА В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	124
<i>Б. В. Голубничий, І. С. Красільник</i> ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ	128
<i>В. К. Бабич</i> ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	135
<i>О. В. Скорогод</i> СТРУКТУРА ТА СУЧАСНИЙ СТАН БРИТАНСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	140
<i>С.І. Сімакова</i> СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	146
<i>Д.О. Грабчак</i> ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	152

УДК 371.911

*Олена Володимирівна Скорогод,
здобувач IV курсу спеціальності «Середня освіта. Географія»,
Харківський національний педагогічний
університет ім. Г. С. Сковороди, м. Харків*

СТРУКТУРА ТА СУЧАСНИЙ СТАН БРИТАНСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

*Науковий керівник: Юлія Ігорівна Муромцева, к.е.н., доцент,
доцент кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії
Харківський національний педагогічний
університет ім. Г. С. Сковороди, м. Харків*

Поширення інноваційних технологій в освітній галузі стало об'єктивною закономірністю, зумовленою новими викликами у часи пандемії covid-19, військовою агресією росії проти України. У складних умовах реформування нашої системи освіти все більшої ваги набуває вивчення і аналіз тенденцій розвитку освіти за кордоном, особливо у передових країн світу.

Питаннями удосконалення та реформування української освіти займаються багато фахівців різних спеціальностей, які працюють в системі вищої освіти, зокрема такі дослідники, як Ю. Богач, Т. Боголіб, В. Бойко, О. Василик, Д. Грішнова, Б. Данилишин, Є.Смельянова [2, 3], К. Грищенко, М. Євнух, В. Євтушевський, С. Єрохін, І. Каленюк, В. Кремень, К. Корсак, В. Куценко, В. Луговий, С. Михаць, Ю.Муромцева [5, 6], О. Навроцький, Д. Ніколаєнко, С. Ніколаєнко, К. Павловський, К. Павлюк, О. Поліщук, О. Сидоренко, А. Чухно, Г. Штейн, В. Юхименко, В. Яблонський та інші.

Британія – це саме та країна, яка з найперших швидше всіх реалізувала себе в освітній сфері. Її система освіти розвивалась протягом багатьох поколінь і досі керується жорсткими вимогами щодо якості навчання.

«Закон про освіту», прийнятий у 1944 році, в основному узагальнив систему освіти в цій країні. Спільнота освіти Британії до 1980 року характеризувалася помітною децентралізацією, плани для навчання розроблялися на шкільному рівні. Міністерство освіти надавало рекомендації, а вчителі вже самотужки готували матеріал та навчальні програми. [7]

Зазвичай в освітній системі Великої Британії та Північної Ірландії виділяють три підсистеми: Англія та Уельс, Північна Ірландія та Шотландія. Дві перші – мало чим відрізняються один від одного, бо шотландська підсистема розвивалася в ізольованих умовах. Також британська освіта має приватний та державний сектори. Переважає – державний, на який дуже впливають місцеві органи влади. Держава контролює процес навчання з допомогою законодавства, оподаткування та фінансування. [7]

Для кожного громадянина віком від 5 до 16 років освіта була і є обов'язковою. А кваліфіковані особи з британською освітою признаються у всьому світі.[4] В основному, використовують в процесі навчання окремі шкільні програми – англійські та шотландські. Друга програма відрізняється тим, що в початковій школі навчаються до 12 років.[9]

Для дітей віком від 2 до 5 років існує дошкільна освіта. Дитячі садки та дошкільні заклади зазвичай отримують фінанси від держави. Їх завдання – розширити кругозір дитини, сформувати навички спілкування, прискорити соціалізацію та підготувати до початкової школи. Варто також зазначити, що дошкільна освіта у Великій Британії не обов'язкова.[1]

У початкову школу діти йдуть в цій країні зазвичай в 5 років (на англ. «primary school»). Всього навчання в ній триває 6 років.[4] В цей період діти вивчають основні предмети, такі як англійська, математика, музика та малювання.[5]

Досягнувши 11 років, дитина переходить до середньої школи (на англ. «secondary school») і там продовжують навчатися ще 6 років.[4] В середніх класах до основних предметів додаються біологія, фізика та хімія. Інші

предмети учень обирає самостійно. Навчання у британській школі відбувається з вересня по липень і триває 39 тижнів, з перервою на різдвяні та весняні канікули, що тривають по 2 тижні.[8]

Після завершення середнього курсу учень отримує загальне свідоцтво про середню освіту – GCSE (General Certificate of Secondary). Середні школи готують до іспитів на отримання цієї кваліфікації. Саме в цей період закінчується обов'язкова освіта і учні мають можливість на працевлаштування. Багато шкіл в Англії дозволяють отримати кваліфікацію GCSE іноземним студентам, а також існують міжнародні школи і коледжі, що приймають іноземних дітей на цю програму. Більшість іноземних дітей приїждять на навчання у класичні британські школи-пансіони, що пропонують програми повної середньої освіти та підготовки в університет.

A-Levels – найбільш поширена навчальна програма після 16 років. Це програма останніх чотирьох років британської середньої школи, що готує студентів до вступу в вищий навчальний заклад і триває 2 роки. Студенти складають іспити у 18-річному віці. [4]

Якщо піднятися на сходинку вище, то наступним етапом буде вища освіта в університеті. Вища освіта у Великій Британії є державною, навчання здійснюється у понад 850 вищих навчальних закладах (43 університетах, 159 педагогічних коледжах, 30 політехнічних інститутах).

Класичним навчальним закладом Великої Британії є коледж. Імперський коледж Лондона (Imperial College London) – один з найпрестижніших і відомих на весь світ університетів. Цей ВУЗ сконцентрований на точних науках, медицині та бізнесі, і досяг у цих сферах світового визнання. В університеті працюють 14 Нобелівських лауреатів та понад сотня викладачів з іншими престижними нагородами. Сюди щорічно вступає приблизно 17 тисяч випускників.

Манчестерський університет (The University of Manchester) — один з найбільш впливовіших англійських університетів з переліку «червоної

цеглини». Має великий асортимент факультетів, наприклад мистецтво, право, соціальні науки, педагогічний, медицина, стоматологія, біологічні науки і т.д. [1]

Також в список перспективних вузів Великої Британії варто віднести Бірмінгемський університет (University of Birmingham). Він розташований у центральній частині міста Бірмінгем, Англія. Є головним університетом серед університетів «червоної цегли». В середньому кількість студентів кожного року сягає перевищує 30 тисяч. На період 2007 року Бірмінгемський університет займав 4 місце у рейтингу найбільш вимогливіших серед абітурієнтів університетів Великої Британії.[1]

Курс університетського навчання триває у Великій Британії, як правило, 3 роки (у Шотландії – 4 роки). Навчальний рік поділяється на 3 триместри. Основними формами організації навчання є лекції, семінари, дискусії, тьюторські заняття – заняття невеликої групи студентів з одним наставником протягом усього вузівського періоду. Тьютор, або ж наставник, тримає в полі зору успішність студента, формування його як спеціаліста.[7]

До після дипломних програм відносять магістратуру (також і MBA) та докторські програми. Магістерські програми тривають рік і передбачають захист дипломної роботи. Для іноземних студентів можливе пряме зарахування в магістрату, необхідними вимогами для вступу є наявність закінченої вищої освіти (ступеня бакалавра) зі прохідним середнім балом та підтвердження рівня англійської мови сертифікатом IELTS/TOEFL. [4]

Також на сьогодні у Великобританії налічується приблизно декілька тисяч мовних шкіл, що викладають англійську мову для іноземців. Для забезпечення належної якості урядом країни створено декілька спеціальних організацій, які дозволяють проводити акредитацію усіх навчальних закладів та уважно слідкувати за якістю навчання.[4]

Отже, для покращення ситуації у сфері освіти потрібно мобілізувати зусилля суспільства та опанувати досвід провідних країн світу. Для цього

необхідно запровадити докорінну реформу системи освіти, створити умови для конкуренції між державними та приватними ВНЗ. Використовувати інновації у змісті, методах, засобах і формах навчання та вихованні особистості, в управлінні системою освіти, в організації освітнього процесу, у структурі закладів освіти.

Література:

1. Бірмінгемський університет [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D1%96%D1%80%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B3%D0%B5%D0%BC%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82.

2. Ємельянова, Є. С. Актуалізація проблем викладання іноземних мов у сучасній українській вищій освіті. *учасникам Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених і студентів «Україна на шляху державотворення: історія та сучасність»*, 251.

3. Ємельянова, Є. С. Сучасні інтернет-технології як метод формування професійної комунікативної культури (з досвіду міжнародної співпраці)/Ємельянова ЄС. In *Іноземні мови у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи: М-ли Всеукраїнської науково-практичної конф* (Vol. 16, pp. 116-117).

4. Манчестерський університет [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B0%D0%BD%D1%87%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%83%D0%BD%D0%B8%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82.

5. Муромцева Ю. І. Необхідність формування статистичної грамотності у студентів-географів / Ю. І. Муромцева, С. В. Некос //

Географія та туризм : матеріали V Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. Харків. нац. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди, Харків, 28 лют. 2022 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [за заг. ред. П. І. Лоцмана]. – Харків, 2022. – С. 6–16.

6. Муромцева, Ю. І. "Якість життя й використання трудового потенціалу населення в європейських країнах та Україні." *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені ГС Сковороди. Економіка* 14 (2014): 69-77.

7. Освітня система Великої Британії [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0_%D1%83_%D0%92%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B9_%D0%91%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%97;

8. Система освіти в Англії [Електронний ресурс] // Карандаш . – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://karandash.ua/ua/articles/sistema-obrazovaniya-v-anglii/>.

9. Система освіти Великобританії [Електронний ресурс] /Abroad. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://abroad.ihstudy.com/info/sistema-osviti-velikobritaniyi>;